

Beslutningsforslag nr. B 139. Fremsat den 5. april 2000 af Helge Adam Møller (KF), Jens Heimburger (KF), Brian Mikkelsen (KF), Gitte Seeberg (KF), Birthe Rønn Hornbech (V), Inge Dahl-Sørensen (V), Eva Kjer Hansen (V), Karsten Nonbo (V) og Karen Rønde (V)

Forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af biltyverier

Folketinget opfordrer regeringen til snarest at tage initiativer til en forstærket indsats over for biltyverier, så tyveri og brugstyveri af biler behandles med langt større alvor end i dag. Herun-

der skal straffene skærpes markant, bl.a. således at strafferammen for tyveri af biler giver mulighed for varetægtsfængsling, hvis forholdets omstændigheder i øvrigt gør det relevant.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en ajourført udgave af beslutningsforslag nr. B 59 fra folketingsåret 1994-95 (se Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne side 3006, 3596 og 6014, tillæg A side 2126 og tillæg B side 584).

Biltyverier har hvert år store menneskelige omkostninger. Op mod 20 dødsfald og i nærheden af 200 alvorligt kvæstede er følgevirkningen af biltyverierne hvert år i Danmark, har Forsikringsoplysningen tidligere oplyst. Forenede Danske Motorejere (FDM) skønnede i 1995, at biltyve årligt var årsag til 15-20 trafikdræbte og ca. 1.600 uheld med i alt 150-180 personskader.

De økonomiske omkostninger ved biltyverier og hærværk i forbindelse med tyveriforsøg mod biler er også store. Hvert år må forsikringssselskaberne udbetale omkring 500 mio. kr. i erstatning til bilejere, som får deres bil stjålet.

Antallet af biltyverier er steget støt gennem de sidste 10 år og udgjorde i 1998 i alt 37.566 tyverier. Antallet af anmeldte biltyverier var dog mindre i 1998 end i 1997, hvor der blev anmeldt 41.227 biltyverier. Der stjæles således omkring 100 biler hver eneste dag - en hvert kvarter døgnet rundt. Særligt i de større byer udgør biltyverier et alvorligt problem. I København og på Frederiksberg oplever næsten 6 % af alle bilejere hvert år, at deres bil bliver stjålet.

Mange af biltyvene er unge eller yngre mænd, som normalt ikke har modtaget køreundervisning eller bestået nogen køreprøve. Deres eneste viden om bilkørsel og færdsel er, hvad de selv har lært sig, ofte ved tidligere biltyverier.

Færdselslovens § 3, stk. 1, siger blandt andet: »Trafikanter skal optræde hensynsfuldt og udvise agtpågivenhed, så at der ikke opstår fare eller forvoldes skade eller ulempe for andre . . .«. Denne regel kender biltyve ikke og efterlever den sjældent.

Det er ikke usædvanligt, at tyvene bevidst smadrer bilerne af lutter ødelæggelsestrang, før de smider dem fra sig, og det er lige så almindeligt, at de blot løber fra et trafikuheld uden at bekymre sig om kvæstede eller om at tilkalde hjælp. En moderne hurtigkørende bil i

en ukyndigs hænder er at betragte som et mordvåben, og biltyve er derfor ekstremt farlige i trafikken i forhold til den lovlydige og køreuddannede bilist.

Biltyverier medfører tab af menneskeliv og påfører mange familier store tragedier. Og desuden påfører biltyvene også samfundet enorme udgifter til behandling og erstatning.

Dette beslutningsforslag vil efter forslagsstillernes opfattelse medføre færre biltyverier, færre ulykker og øget færdselssikkerhed. Endvidere vil det frigøre ressourcer i hospitalssektoren og medføre, at der skal anvendes færre penge til revalidering og invalidepension samt reducere antallet af menneskelige tragedier.

Tyveri af biler behandles sædvanligvis som brugstyveri, jf. straffelovens § 293, stk. 1, som lyder: »Den, som uberettiget bruger en ting, der tilhører en anden, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år. Under skærpende omstændigheder, navnlig når tingen ikke bringes tilbage efter brug, kan straffen stige til fængsel i 2 år«. Den i 2. pkt. nævnte straf ved »skærpende omstændigheder« er hidtil sjældent anvendt i retspraksis.

Standardtaksten for brugstyveri af biler er i dag ifølge Rigsadvokatens bødekatolog:

Under 18 år på gerningstidspunktet:

1. gangs overtrædelse 1.500 kr.

2. gangs overtrædelse 2.000 kr.

Over 18 år på gerningstidspunktet:

1. gangs overtrædelse 3.000 kr.

2. gangs overtrædelse frihedsstraf

(sædvanligvis 10 dages hæfte)

Ovenstående takster vil sædvanligvis også gælde, såfremt der er flere forhold til samlet påkendelse. I Rigsadvokatens redegørelse om en nyordning og forenkling af bødefastsættelsen på færdselslovsområdet af 9. februar 2000 foreslår Rigsadvokaten ikke, at bødestraften for brugstyveri af biler skærpes.

Ved brugstyveri kan der sædvanligvis ikke varetægtsfængsles, da strafferammen som nævnt kun går til fængsel i 1 år. Kun hvis forholdet kan henføres under § 293, stk. 1, 2. pkt., hvor strafferammen er fængsel i 2 år, er der mulighed for varetægtsfængsling.

Denne skærpende bestemmelse ses meget sjældent anvendt og da slet ikke med begrundelsen, at bilen ikke er bragt tilbage efter brugen.

Biler stjæles ofte i forbindelse med indbrudstyverier (det stjalne skal jo føres væk, og den kriminelles radius bliver stor), bankrøverier og anden berigelseskriminalitet. Stjæles en bil i København om aftenen, kan tyven/tyvene i ro og mag tømme en butik i Kalundborg om natten og være tilbage næste morgen, når tyveriet opdages. Opklaringsrisikoen er beskeden.

Hvis politiet f.eks. standser en stjålet bil i et sommerhusområde om natten, kan man som nævnt, jf. strafferammen i § 293, stk. 1, 1. pkt., på 1 år, ikke varetægtsfængsle alene for brugstyveriet. Efter afhøring bliver den eller de pågældende biltyve løsladt, også selv om der kan foreligge stærk mistanke om, at den stjålne bil har været anvendt i forbindelse med indbrudskriminalitet. Først efter biltyvens afhøring og løsladelse modtager politiet ofte en stribe anmeldelser om indbrud i sommerhusene fra husenes ejere, men politiet kan nu vanskeligt komme længere med opklaringen. Dette bør ændres.

Kørslen i den stjålne bil sker som regel med stor foragt for køretøjet og derfor også ofte med store skader til følge. Endvidere sker kørslen som regel uden respekt for færdselsloven og er derfor til stor fare for sagesløse personers sikkerhed.

Brugstyverierne medfører gene og ulempe for ejerne. Økonomisk er det en stor belastning for ejerne,

hvis kaskoforsikringen stiger, og hvis selvrisikoen forsvinder hver gang, ligesom forsikringspræmierne generelt bliver højere for alle forsikringstagerne, der samlet skal bære tabet ved de mange biltyverier.

En del mennesker, specielt pensionister, har ikke råd til at holde deres biler kaskoforsikrede. For en sådan person er det derfor velfærdstruende, at vedkommendes bil misbruges.

Derfor finder forslagsstillerne af hensyn til de sagesløse ofre for biltyve og af hensyn til de store samfundsværdier, der mistes ved biltyverier, at straffen for biltyverier både første gang og i gentagelsestilfælde bør øges markant i forhold til, hvad der i øjeblikket er praksis. Samtidig vil en strafskærpelse have et kriminalpræventivt sigte, ligesom en strafskærpelse vil forbedre politiets opklaringsmuligheder.

Forslagsstillerne har ikke ønsket at lægge sig fast på, hvorledes denne strafskærpelse rent teknisk skal ske, idet der kan være forskellige løsningsmodeller. Det kunne være ved at hæve strafferammen for brugstyveri, ved at udforme en særlig paragraf for brugstyveri af biler eller ved, at straffelovens § 252, stk. 1, hvorefter en person kan straffes med fængsel indtil 4 år for hensynsløst at volde nærliggende fare for nogens liv eller færlighed, bliver anvendt i langt større omfang over for biltyve.

Disse eller andre muligheder er forslagsstillerne indstillede på at drøfte i forbindelse med udvalgsbehandlingen, hvis forslaget kan samle flertal.

Skriftlig fremsættelse

Helge Adam Møller (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af biltyverier.

(Beslutningsforslag nr. B 139).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.